

Smanjenje šteta: Smanjenje štete

Provoditelj: Udruga Terra

Godina provedbe: 2017

Kratki opis programa

Program nastoji spriječiti i ublažiti zdravstvene posljedice štetnog djelovanja droga na organizam, širenje hepatitisa i ostalih krvlju prenosivih bolesti te socijalne posljedice: raspad obitelji, prestanak školovanja, nezaposlenost i socijalnu degradaciju.

Sažetak programa

Program nastoji spriječiti i ublažiti zdravstvene posljedice štetnog djelovanja droga na organizam, širenje hepatitisa i ostalih krvlju prenosivih bolesti te socijalne posljedice: raspad obitelji, prestanak školovanja, nezaposlenost i socijalnu degradaciju.

Korisnici programa su ovisnici, intravenozni korisnici droga koji nisu prestali s konzumacijom droga ili su na supstitucijskoj terapiji. Procjena je da Rijeka ima 2000 ovisnika. Nerijetko su to ovisnici bez smještaja ili bez mogućnosti ostvarivanja osnovnih životnih potreba, nezaposleni, izbačeni iz roditeljskog doma ili nemaju roditelje, oni koji su došli iz stranih zemalja radi izгона, prestanka azila i sl., ili su upravo izašli iz zatvora.

Aktivnosti koje su se provodile imale su za cilj unaprjeđivanje motivacije intravenoznih ovisnika i razvoj povjerenja glede korištenja zdravstvenih i socijalnih usluga, edukacije i informiranje o rizicima konzumiranja droga, predoziranju i pružanju prve pomoći, Hepatitis B/C infekcijama, HIV-u kao i drugih seksualno prenosivih infekcija te na informiranje korisnika o svim institucijama za liječenje i pomoć, zamjena igala i podjela kondoma. Za socijalno ugrožene, beskućnike, nudila se uslugu dnevnog boravka - drop in centra, gdje su mogli oprati odjeću, otuširati se, popiti kavu i pripremiti hranu. Također, jedna od aktivnosti je i senzibilizacija javnosti i bolje razumijevanje o potrebi ovakvih programa u zajednici.

1. Županije provedbe

Istarska, Karlovačka, Ličko-senjska, Primorsko-goranska

2. Ciljevi programa

Opći: Opći cilj projekta je smanjiti zdravstvene i socijalne posljedice uzimanja droga, te povećati svjesnost o odgovornosti ovisnika za vlastito zdravlje

Specifični: Specifični ciljevi

- smanjiti rizik od predoziranja
- smanjiti rizik od posljedica neadekvatnog intravenoznog uzimanja propisane terapije (apsces, flegmona, nekroza okrajina)
- smanjiti rizik i prevalenciju hepatitisa, HIV-a i spolno prenosivih bolesti
- povećati nivo znanja, informiranosti i svjesnosti o hepatitisu i spb, predoziranju, štetnom djelovanju droga na organizam i sigurnom uzimanju terapije
- povećati motiviranost korisnika za uzimanje terapije na propisani način
- povećati motiviranost korisnika za testiranje i liječenje od hepatitisa i ostalih spb
- povećati motiviranost korisnika za korištenje zaštite od spb
- povećati motiviranost korisnika za uključivanje na liječenje ovisnosti
- povećati motiviranost korisnika za školovanjem, zapošljavanjem i društvenim djelovanjem
- obuhvatiti veći broj korisnika i uključiti ih u program

- smanjiti marginaliziranost ovisnika o psihoaktivnim tvarima
- poboljšati životni standard socijalno najugroženijim korisnicima (prehrana i higijena)

3. Ciljana skupina

Intravenozni korisnici droga, Neintravenozni korisnici droga

4. Koje od navedenih aktivnosti smanjenja šteta provodi udruga

Dijeljenje kondoma, Dijeljenje igala, Dijeljenje štrcaljki, Prikupljanje igala, Prikupljanje štrcaljki, Iščišćenje okoliša, Distribuiranje materijala, Savjetovanje, Drugo

5. Broj podijeljenog materijala

Broj kondoma: 4.057

Broj igala: 85.264

Broj štrcaljki: 63.603

Broj primjeraka edukativnog materijala: 719

6. Broj prikupljenog materijala

Broj igala: 17.585

Broj štrcaljki: 15.797

7. Lokacije na kojima se vrši zamjena materijala

Mjesta na koja izlaze vanjski radnici, "Drop-in" centar

8. Gradovi/mjesta na kojim se vrši zamjena materijala te broj lokacija u pojedinom gradu/mjestu

Mjesta na koje izlaze vanjski radnici: Rijeka (9), Kostrena, Opatija, Lovran, Kastav, Labin, Žminj, Barban, Rovinj, Senj, Gospić, Krk, Otočac, Karlovac, Crikvenica, Novi vinodolci, Lošinj, Cres, Rab, Pag, Selce (sve po 1)

Drop-in centar: Rijeka (1)

9. Način prikupljanja podataka o korisnicima programa smanjenja šteta

Interna evidencija korisnika

Pompidu

10. Broj osoba u programu smanjenja šteta

Korisnici: 683

Stari korisnici: 659

Novopridošli korisnici: 24

11. Broj osoba po spolu u programu smanjenja šteta

Korisnici muškog spola: 601

Korisnici ženskog spola: 82

Novopridošli korisnici muškog spola: 19

Novopridošli korisnici ženskog spola: 5

12. Broj ovisnika o drogama u programu smanjenja šteta koje su zaražene zaraznim bolestima

S hepatitisom B: 69

S hepatitisom C: 219

S HIV-om: 5

13. Evaluacija programa

Evaluacija procesa: Da

Metoda evaluacije procesa: Broj korisnika koji koristi usluge programa, smanjena prevalencija hepatitisa B i C i održana niska prevalencija HIV-a među ovisnicima. Istraživanje o prevalenciji hepatitisa i HIV-a među ovisnicima provedeno među našim korisnicima u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo.

Manji broj predoziranja.

Korisnici ranije pristupaju liječenju od ovisnosti te povećana uključenost u tretmane.

Novi korisnici koji su došli u Drop In i poželje koristiti usluge koje se pružaju

Rezultati upitni tokom ispitivanja korisnika Drop Ina o korištenju psihoaktivnih supstanci i zadovoljstvom programom zamjene igala.

Evidencija usluga u Drop Inu putem evidencijskih lista (perilica, sušilica, pranje posuđa, tuš, kuhinja, oglasnik, psihosocijalne usluge - akupunktura, savjetovanje, radionice, grupna podrška)

Evaluacija u inku: Da

Metoda evaluacije u inku: Praćenje uspješnosti vidljivo je iz Izvješća o osobama liječenim zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u Hrvatskoj, koje godišnje objavljuje Hrvatski zavod za javno zdravstvo; te iz praćenja epidemije HIV-a i hepatitisa HZJZ-a.

Najvažniji rezultati evaluacije: Dolazak novih korisnika, vraćanje upotrijebljenog pribora te smanjena prevalencija hepatitisa Bi C i održana niska prevalencija HIV-a među populacijom intravenotnih ovisnika.

14. Evaluatori

Unutarnji

15. Dodatne napomene

16. Ukupni proračun programa za jednu godinu provođenja (HRK)

430.000,00

17. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK): 80.000,00

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK): 350.000,00

Drugi izvori (HRK):